

УДК 008

Б. Марченко

Національний університет «Острозька академія», м. Острог

КІБОРГ ЯК НОВА ФОРМА ІДЕНТИЧНОСТІ ПОСТЛЮДИНИ

B. Marchenko

CYBORG AS A NEW FORM POSTHUMAN IDENTITY

Людина залишається однією з найбільших філософських проблем навіть у ситуації модерну, постмодерну чи після постмодерну. Загурська Н. зазначає: «Можна виділити два основних напрямки обговорення становища людини в ситуації постмодерну. З одного боку, мова йде про адаптацію Ніцшеанського образу-концепту надлюдини у творчості М. Фуко, Ж. Делеза і ін.» [2]. Ідея, яку пропонують західні мислителі – це усвідомлення надлюдини як тої, що знаходиться під впливом безкінечних та кінцевих зовнішніх сил, що дозволяють людині усвідомлювати свою різномірність. Також, можна помислити становище людини в ситуації постмодерну крізь призму «антигуманізму». Загурська Н. пише: «Інший напрямок «антигуманізм» або, точніше, не гуманізму ми виявляємо в творчості М. Хайдеггера, художніх творах Ж. Сартра і, частково, в філософії Ж. Дерріда, який їх аналізує».

Проте, людина, яка мала завжди ціль може перетворитися й у кіборга. Д. Гаравей зазначає: «Кіборг – творіння постгендерного світу...В деякому сенсі, у кіборга немає історії походження в західному розумінні; «остання» іронія: оскільки кіборг – це також, жахливий апокаліптичний телос розігнаних західних заволодінь абстрактної індивідуалізації, кінцева замість, відірвана, накінець від всякої залежності, людина в космічному просторі» [1, с. 325]. Людина опиняється в ситуації повністю відкритій для формування нової ідентичності. Єдине що її визначає – це заперечення попередньої традиції становлення людини: «Кіборг не впізнав би Едемський сад, від не з праху створений і не може мріяти про повернення до праху» [1, с. 326]. Тут варто знову звернути увагу на думку Загурської Н.: «Проте, ... зрозумілий подібним чином проект постлюдини принципово не може бути реалізований у зв'язку з неможливістю радикальної десублімації, яка означала би зникнення людської істоти. С. Жижек звертає увагу на те, що поки людська істота має тіло, пов'язана із цим тілом чуттєвість не може бути усунена [2]. У зв'язку з цим напевно потрібно говорити, що людина в такому розумінні не може вийти за межі свого «Я». Це «Я» - це тіло в розумінні Фрідріха Ніцше, яке дозволяє мати творчий потенціал, гармонізувати людське буття. Проблема постає не тільки в десублімації, а й в тому, що якщо такий проект буде створений як ідеал, то людство чекає занепад. Трансформація тіла з одного боку лише утопічний проект, який може допомогти людині продовжити своє існування або ж навпаки привести до втрати смислу бути.

Література

Гендерная теория и искусство. Антология: 1970-2000 / Пер. с англ.; Под ред. Л. М. Бредихиной, К. Дипуэлл. - М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2005. – С. 322-377.

Загурская Н. Постчеловек: положение человеческого существа в ситуации после постмодерна [Електронний ресурс] / Наталья Загурская – Режим доступу до ресурсу: <http://anthropology.ru/ru/text/zagurskaya-nv/postchelovek-polozhenie-chelovecheskogo-sushchestva-v-situacii-posle-postmoderna>

Ницше Ф. Так говорил Заратустра [Електронний ресурс] / Ницше Фридрих – Режим доступу до ресурсу: <http://lib.ru/NICSHE/zaratustra.txt>.